192945

AECCO5.1

Reg. No.

I Semester B.B.A./B.B.A.M Degree Examination, February/March - 2024

LANGUAGE SANSKRIT

Kumarasambhavam V Canto Grammar And Comprehension

(NEP Scheme (F+R) 2021-22 and Onwards)

Paper : I

R.P.S. College of Commerce LIBRARY

Time : 2½ Hours **Maximum Marks :60**

Instructions to Candidates: 1) **Answer in Sanskrit/Kannada/English.**

2) **Q.No-I,V and VI Should be answered in Sanskrit only.**

I. समीचीनम् उत्तरं चित्वा लिखत। **(10×1=10)**

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Choose and write the Correct answer.

1) कालिदासस्य कृतिः का?

अ) कुमारसम्भवम् आ) रामायणम् इ) कादम्बरी ई) भागवतम्

2) स्थाण्डिले का अशेत?

अ) मेना आ) पार्वती इ) सीता ई) राधा

3) अमृग्यं किम्?

अ) विषयसुखम् आ) ज्ञानखम् इ) ऐश्वर्यसुखम् ई) इन्द्रियसुखम्

4) प्रथमस्य वेधसः कुले का प्रसुता?

अ) मेना आ) राधा इ) रमा ई) पार्वती

5) किं सशैवलासङ्गमपि प्रकाशते?

अ) पङ्कजम् आ) फलम् इ) पर्णम् ई) वस्त्रम्

6) यः महतोऽपभाषते सः किं भवति?

अ) पुण्यभाक् आ) पापभाक् इ) धनभाक् ई) मित्रभाक्

7) कालिदासेन रचितानि खण्डकाव्यानि कति?

अ) पश्चः आ) त्रीणि इ) व्दे ई) चत्वारि

[P.T.O.

8) कुमारसम्भवस्यमूलं किम्?

अ) ब्रम्हपुराणम् आ) विष्णुपुराणम् इ) अग्निपुराणम् ई) शिवपुराणम्

9) वृषराजकेतनः कः?

अ) शिवः आ) कृष्णः इ) इन्द्रः ई) वरुणः

10) मेनायाः पुत्री का?

अ) रमा आ) पार्वती इ) मही ई) राची

II. द्वयोः प्रश्नयोः प्रबन्धरुपेण उत्तरं लिखत। **(2×8=16)**

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನಗಳಿಗೆ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on any **Two** of the following.

1) **कालिदासस्य देश–काल–कृतीनां विषये लिखते।**

ಕಾಳಿದಾಸನ ದೇಶ, ಕಾಲ, ಹಾಗೂ ಕೃತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

Write about place, date and works of kalidasa.

2) **पार्वत्याः तपश्चर्यां वर्णयते।**

ಪಾರ್ವತಿಯ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Describe the penance of parvathi

3) **जाटिलेन कृतां शिवनिन्दां वर्णयत।**

ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಶಿವನಿಂದೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Brahmachari's blame on shiva.

III. त्रयाणां श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वा विवृणुत। **(3×3=9)**

1) तथा समक्षं दहता ममोभवं
पिनाकिना भ्रग्रमनोरथा सती।
निन्दिन्द रुपं हृद्येन पार्वती
प्रियेषु सौभाग्यफला हि चारुता।।

2) यथा प्रसिध्दैर्मधुरं शिरोरुहैः
जटाभिरप्येवमभूत्तदाननम्।
न षट्पदश्रेणिभिरेव पङ्कजं
सशैवलासङ्गमपि प्रकाशते।।

3) पुनर्ग्रहीतुं नियमस्थया तया
व्दयेऽपि निक्षेप इवार्पितं व्दयम्।
लतासु तन्वीषु विलासचेष्टितं
विलोलहृष्टं हरिणाङ्गनासु च॥

4) कृताभिषेकां हुतजातवेदसं
त्वगुत्तरासङ्गवतीमधीतिनीम्।
दिहक्षवस्तामृषयोऽभ्युपागमन्
न धर्मवृध्देषु वयः समीक्षते॥

5) स्वयं विंशीर्णद्रुमपर्णवृत्तिना
परा हि काष्ठा तपसस्तया पुनः।
तदप्यपाकीर्णमतः प्रियंविदां
वदन्त्यपर्णेति च तां पुरावदः॥

IV. **द्वयोः वाक्ययोः सन्दर्भं विवृणुत।** **(2×3=6)**

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to context any **Two** of the following:

1) **पयश्च निम्नाभिमुखं प्रतीपयेत्।**
2) **निषेदुषी स्थाण्डिल एव केवले।**
3) **न पुत्रवात्सल्यमपाकरिष्यति।**
4) **तपोनवं तच्च बभूव पावकम्।**

V. **संस्कृते उत्तराणि लिखत।**

अ) पञ्चानां लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि लिखत। **(5×1=5)**

1) हरिः
2) वनेन
3) सीताम्
4) ग्रामे
5) तेन
6) कृष्णाय
7) अहम्
8) त्वया

[P.T.O.

आ) चतुर्णां लकार–पुरुष–वचनानि लिखत। (4×1=4)

1) भवति
2) अवदत्
3) वर्तते
4) लिखसि
5) क्रीडाम:
6) कुर्म:
7) अलभत
8) गच्छन्तु

VI. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत– (5×2=10)

शरीरं धर्मस्य प्रथमं साधनम् अस्ति। 'शरीमाद्यं खलु धर्मसाधनम्' इति कालिदास: कुमारसम्भवे वदति। शरीरस्य आरोग्यं व्यायामेन सिध्यति। य: व्यायामं करोति तस्य प्राणाशक्त्या आपद: स्वयमेव दूरं गच्छन्ति। व्यायामेन शरीरे शुध्दरक्तसञ्चार: भवति। इन्द्रियाणि सुस्थानि स्वस्थानि जं भवन्ति। जठराग्नि: दीप्त: भवति। परिवृध्दम्उदरं सङ्कोचं गच्छति। आरोग्यं बिना धर्मक्रियाणां सम्पादने अपि. तथा अर्थोपार्जने अपि जनस्य प्रवृत्तिरेवर न भवति।

प्रश्ना:–

1) धर्मस्य प्रथमं साधनं किम्?
2) व्यायामेन क: दीप्त: भवति?
3) कालिदासस्य प्रसिध्दा उक्ति: का?
4) केन शरीरे शुध्दरक्तसञ्चार: भवति?
5) आरोग्यं विना किं किं न भवति?